AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 100. CHICAGO, ILL., SREDA, 25. JUNIJA — WEDNESDAY, JUNE, 25, 1924. LETNIK XXXIII.

Katoliški shod v New Yorku.

(Poroča Rev. P. Benigen.)
(Nadaljevanje.

Dobrodejna sprememba in razlika med raznimi govori so bile kot že omenjeno razne točke v razvedrilo duha kot nastop dečkov, sviranje godbe ter petje dveh naših pevskih društev Domovine in Danice.

Za govorom Miss Agneze Pavlič je Domovina zapela dve pesmi a) "Oj tam za goro, narodna; b.) "Vso noč je pri oknu," F. Vodopivec.

Gospod predstavitelj se zahvali Domovini za dobrodejno petje, katero Slovenci tako ljubimo. Slovenci v New Yorku so lahko ponosni na pevsko dr. "Domovina", ki že nad 15 let oskrbuje cerkveno petje pri službi božji, pa neguje tudi narodno pesem, kakor smo ravnokar slišali.

Nato pa pove, da pride na vrsto glava današnjega shoda Mr. Anton Grdina, vzorni predsednik K. S. K. J. (Zadonelo je silno ploskanje po dvorani). Povsod gre na shode, ne gleda ne na daljavo ne na stroške ne na trud in zamudo časa, samo da pripomore shodu k boljšemu vspehu. Težko mu je bilo priti na shod k nam v New York; posebno ker je bil za današnjo nedeljo določen katoliški shod tudi v Collinwoodu, O. kamor je hotel iti na vsak način. Toda ponovna prošnja ga je nagnila, da je spremenil svoj prvotni načrt. Za Collinwood je poskrbel za se namestnika in pisal v New York g. župniku takole:

Menda Vi poznate moje srce; veste, da se da nagniti in dobiti; zato ste mi pisali tako pismo, da sem se moral vdati Vaši tako milodejni prošnji. Torej moram v New York, tako neusmiljeni ste z menoj." Kako je bil Mr. A. Grdina vesel naznanila, da se bo tudi v New Yorku obhajal katoliški shod. Poslal je navduševalno pismo pripravljalnemu odboru; sam pa je še dodal k obvestilu naslednje priporočilo, ki bi moralo biti natisnjeno v Glasilu, pa je po pomoti izostalo, naj pa tu sledi, da bodo čitatelji spoznali iz njega s koliko vnemo se je zavzemal za naš katoliški shod.

(dodatek k poročilu New Yorških kat. Slovencev radi prireditve shoda na 25. maja.)

Pred oznanilom:

Dne 9. aprila sem prejel od odbora delegatov za prireditev kat. shod iz New Yorka sledeče obsnanilo: —

Jaz kot glav. predsednik K. S. K. J. prav iz srca odobravam to odločitev Newyorških kat. Slovencev za prireditev zgoraj imenovanega kat. shoda, jaz prosim vse člane in članice Newyorških in Brooklynskih Jednotinih društev, da se za to odločbo in prireditev vsi brez izjeme zavzemete in isto kar najlepše in najsijajnejše izpeljete, prosim tudi vse ostale katoličane Vel. New Yorka in Brooklyna, da se istim pridružite in nastopite kot en mož brez vsakega izgovora, in brez vsake-ka strahu. Nikar naj nikdo iz med vas niti najmanj neupošteva one, katerim so shodi tako strašno odveč, kateri se tako repenčijo in skušajo s svojo hinavsko zvijačo oplašiti in zbegati dobro katoliško ljudstvo od prave katoliške ideje, njenega cilja in njene dolžnosti.

Kot katoličanje je vas vseh prva in pravo dolžnost, da se shoda udeležite in da za njega tudi delujete. Živite v svobodni Ameriki, kjer nesme nikdo vašega prepričanja zasmehovati, in če to delajo oni katere ste Vi postavili na dobre noge in obredili njihove trebuhe, je torej to vaša dolžnost, da jih ravno s tem ignorirate in se proti njihovim napadom shoda še toliko rajši v polnem številu udeležite, pokažite, da ste Vi vašega prepričanja gospodarji in ne druge osebe, katere so svoje prepričanje že zdavnaj zavrgle in sedaj hočejo, da Vi isto storite.

Kar pa velja za katoličane v New Yorku, velja to tudi drugod. Shodi se bodo vršili po raznih državah. članstvo Jednote in drugi katoličanje naj se istih poslužujejo, to je naš cilj in to je naša naloga. Vršile so se kampanje med slov. ljudstvom, katere ni so odgovarjale resnici, mi pa delamo z jasnim programom in ne slepimo, torej se nam tudi ni treba bati nikogar, zahtevajmo le svojih pravic in zahtevamo, da nas več ne napadate, da se iz katoličanov ne boste norčevali! Kajti iz njih žuljev ste se odebelili v zahvalo jih pa pustite v miru, če nečete da nastopimo hujše nasproti vam. —

S koliko navdušenostjo so rojaki pozdravili tega moža, ko je nastopil na odru! G. predstavitelj, dobro vedoč, da bo ognjeviti govornik postal žejen, mu prinese čašo vode, pa hitro mu odgovori Mr. Grdina: "Kedar boste prišli v Cleveland, vam bom pa dal vina." Pove še mično dogodbico o protestantskem pastorju in nato prične svoj govor, mej katerim so mu opetovano gromovito aplavdirali.

(Govor Mr. Antona Grdina je bil že objavljen.)

Dolgotrajno ploskanje po govoru je pričalo kako iz srca v srce je govoril Mr. Anton Grdina. Rekel je g. predstavitelj, da ne najde besed, s katerimi bi se zahvalil za njegov ognjeviti govor. Poslušalci ga bodo pomnili in bodo v prihodnje ravnali po njegovih prepričevalnih besedah, pa tudi dobro poznali svoje prave prijatelje, ki se trudijo za njih pravi blagor in tudi vedeli ločiti tiste, ki se jim samo delajo prijatelje, pa so volkovi v ovčjih oblačilih, po njih sadu jih bodo spoznali.

Nato je Mr. Jakopič prečital še naslednje došle brzojavne pozdrave:

1. Iz Jolieta, Mr. Josip Zalar.
2. Iz Chicage, Mr. John Jerič.
3. Iz Forest City, Mr. J. A. Dečman.

(Dalje prihodnjič.)

RAZNE VESTI.

— **Milwaukee.** — Herbert Gottshalk, star 27 let, uradnik državne trgovske banke je v svoji garaži sedeč v avtomobilu umrl. Njegovo truplo je našla žena. Vzrok smrti, srčna napaka.

— **Fond Du Lac, Wis.** — Louis Pickart, star štiri leta je bil na mestu mrtev in njegova mlajša sestrica, je bila težko ranjena, ko se je v bližini nekemu po nesreči sprožila puška.

— **Washington.** — Dr. Ralph B. Hamilton, prominentni pathologist, si je pognal kroglo v glavo, ker je postal obupan, radi pešanja oči. Star je bil 50 let.

— **Washington.** — Svetovni rekord za najdaljše zdržanje v zraku morskega letala — 11 ur in 57 minut, sta napravila poročnika mornarice F. J. Wead in J. D. Price. Ko se je ta rekord zaznamoval, sta se letalca še nahajala v zraku in kakor sodijo, bosta še nekaj časa letela.

— **Los Angeles.** — Jack Pickford, znani filmski igralec, je bil v svojem domu oropan zlatnine v vrednosti $40.000.

— **Woodhaven, L. L.** — Tri osebe so bile na mestu mrtve več pa ranjenih, ko je Rockaway Beach ekspres zadel v neki avto.

— **St. Louis.** — Poročnik Sidney E. Sears, je vodil neko preiskavo med stanovalci črncev. Ko se je vsedel v avto, da se odpelje proč, je nekdo ustrelil štirikrat na njega, nakar se je mrtev zgrudil.

— **Detroit, Mich.** — Dvajset oseb je bilo ranjenih, nekateri smrtno, ko je voz poulične železnice skočil s tira in se zaletel v neko drevo. Ambulanca je bila takoj na mestu, s katero so odpeljali ranjence v bolnišnico.

— **Chicago.** — Včeraj smo poročali, da je prišel v bolnico neki človek pod imenom Stamm, kateri je imel več ran, noče pa povedati kje je rane dobil. Sedaj se naknadno poroča od tega čudaka, da se piše Roberth Stamm star 23 let, živi sedaj tu sedaj tam in, da mu že zadnja prede. Na vprašanja odgovarja trdovratno, da nikogar ne briga nič, kje je rane dobil. Detektiv mu je rekel; povej, saj vidiš, da bodeš kmalo umrl. Nakar mu reče, da že njegovi prijatelji vedo kedo ga je in da bodo že oni obračunali z njim.

— **London.** — Ministrski predsednik Francije Herriot se je nahajal v Londonu, kjer je v konferenci z McDonaldom razpravljal o svetovnem miru. Sedaj se je pa odpeljal v Brusel, po uradnih poslih.

— **Kansas City.** — Senator James A. Reed iz Missouri, je močno obolel. Nahaja se v hotelu, kjer je v postelji, pod zdravniškim nadzorstvom.

— **St. Louis.** — Dr. Curtis Muncie iz Brooklyna, je s čisto lahko operacijo, pri kateri ni rabil nobenega noža, povrnil štiridesetim osebam — sluh.

— **London.** — General Pershing je prišel v London, kjer bo obiskal grobove, padlih Amerikancev.

POLITIČNI GLASOVI.

Republikanci zgubijo zapadne države — Socijalisti za La Folletteja. — D. Baker bo vodil proti McAdoojevo stranko?

New York. — Republikanci zgubijo zapadne države radi njih napake, ker se niso zmenili za težkoče farmarjev Zmage je pa gotov, progresivni demokrat. Tako je rekel Edward T. Meredith, bivši agrarni tajnik. Rekel je da se nahaja 50.000 farmarjev na robu propada samo v njegovi državi. V slabih razmerah so tudi države, kjer se največ bavijo s pšenico. — Radi te napake se bodo farmarji obrnili proč od republikancev.

Milwaukee. — Kongresnik Victor L. Berger socijalist, je izjavil, da socijalisti države Wisconsin, bodo oddali svoje glasove za La Folletteja, kot kandidata neodvisne stranke.

Velike svote stavijo na nominacijo predsedniškega kandidata demokratske stranke. Največja stva je bila $20.000 proti $50.000 za Al. Smitha.

McAdoo pozivlja svoje delegate, naj se drže trdno, med tem ko bridko obsoja svoje nasprotnike. Rekel je: "Pravijo, da je naš boj nemogoč. Rad bi videl in se dotaknil (med tem pa pokazal pesti) tisto nemogoče. S svojim govorom je delegate silno navdušil, tako da je vse grmelo aplavdiranja.

Newton D. Bakar, bivši vojni tajnik se je vrnil v N. Y. nekateri so mnenja, da ga bodo zavlekli k proti McAdoojevi stranki, kjer bi vodil boj proti izvolitvi Homer Cummingsa iz Connecticut, za preds. resolulicijskega odbora.

—o—

V Jolietu ga še vedno po malem cukajo.

Joliet. — Pred enim letom še, je po izpovedi policije, točilo prepovedano pijačo, kakšnih sto salonov. To število se je pa že precej skrčilo, a vendar tudi tem ne puste veselja strogi suhaški agentje. V nedeljo dne 22. t. m. so zopet napravili pohod na več salonov, kjer se jim je baje prav slabo obnesel. John Horwathu so zaplenili nekaj take pijače, obiskali so pa tudi salone: Beat Savich, 1208 N. Scott St. Louis Szabo, 1108 N. Collins St. in Joseph Zupančič, 107 Ruby St. Policija je vse natanko preiskala, našla pa je le pijačo katero je dovoljeno točiti.

V mestu je 44 salonov, katere bodo vse še preiskali.

—o—

Japonci se čudijo postopanju ameriškega ljudstva.

Tokio. — Japonci se čudijo, kako morajo naši tako grdo postopati z Japonci v Ameriki. Ko so zvedeli o moritvi treh Japoncev v Los Angeles, so postali zelo ogorčeni. Zanikajo tudi vest, da bi se z Amerikanci na Japonskem grdo postopalo. Pravijo, ne bojte se za življenje Amerikancev, oni so dobro zavarovani. Japonci ljubijo preveč mir, da bi izzvali vojno.

—o—

ŠIRITE "A. S. IN [illegible]NOST"

Iz Jugoslavije.

NESREČA ZAGREBŠKIH UČENK NA BLEDU. — ZVERINSKI POHOTNEŽI. — SLEPARSKI ŽENIN. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nesreča na Bledu.

Poročajo, da so se učenci in učenke zagrebške zasebne trgovske šole, ki so bili na izletu po Sloveniji, mudili tudi na Bledu. Mladina se je seveda tudi vozila po jezeru. V nekem čolnu je bilo 10 učenk, ki so hotele same veslati. Na jezeru so pa povabile nekega svojega tovariša, ki se je kopal, naj jim pride pomagat veslati. Dijak je res hotel stopiti v čoln; toda čoln se je med tem prevrnil in vseh deset učenk je padlo v vodo. Ker je bila pomoč takoj pri roki, so vse učenke še žive rešili, a tri so morale ostati na Bledu v negi. Šolsko vodstvo je takoj nato prekinilo izlet in se z učenci in učenkami vrnilo v Zagreb.

—o—

Zverinstvo.

Dne 25. pretečenega meseca so trije železničarji iz Indžije zvabili dve pošteni deklici eno 13-letno, drugo 16-letno, v neki hotel in jih na nečloveški način onečastili. Hotelsko osobje je našlo deklici onesveščeni ter so obe prenesli v bolnišnico. Mlajša deklica umira. Železničarja, sta pod ključem.

—o—

Sleparski ženin.

K posestniku Francetu Podržaju v Gatini pri Grosupljem je prišel pred kratkim možakar, ki se je predstavil za Leopolda Ravčeta, veleposestnika iz Petrovca na Hrvaškem. Mož je bil silno uljuden in darežljiv, ter se je začel ženiti pri domači hčerki. Ko pa mu je začelo primanjkovati denarja, je pregovoril veselega tasta, naj se pelje na njegovo posestvo v Petrovcu, na katerem gospodinji po njegovem zatrdilu njegova mati Kozakova. Pravil je, da ima mati shranjeno tudi njegovo blagajno, v kateri ima čez en milijon dinarjev. Ta denar naj bi Podržaj dvignil in ga prinesel njemu, da bodo napravili sijajno poroko, kakoršne še niso videli v okolici. Podržaj prišedši na določen kraj, je zvedel britko resnico, da tam ne poznajo človeka s tem imenom in, da ga tam nikoli ni bilo pod tem imenom. Še bolj se je pa možakar presenečil, ko pride domu in mu žena pove, da je dala podjetnemu ženinu, takoj po moževem odhodu, na račun miljona 32,000 kron, da ta čas uredi vse potrebno za svatovanje. Preiskava je ugotovila, da je bil podjetni sleparski ženin kovač Leopold Plavec, doma iz Doblic, pri Črnomelju. Tako je vsled lahkovernosti ostala hčerka doma, navihani zet pa se je odpeljal s precej čedno aro na njeno doto po drugo nevesto.

—o—

Tatvine in ulomi.

Neznan vlomilec je vlomil skozi okno v stanovanje posestnika Matevža Goloba v Zgr. Leskovcu in ukradel nekaj obleke, gamaše eno kokoš, več jajc in pa 300 dinarjev gotovine. — Posestnici Mariji Urlovi v Sotelskem je poneveril delavec Božidar Vidmar, bivši rudniški delavec v Rajhenburgu, 50 dinarjev vredno ročno torbo in 10 dinarjev gotovine. — Podjeten vlomilec je ukradel posestnici Mariji Peklarjevi v Ljutomeru obleke, zlatnine in živila v skupni vrednosti okrog 18 tisoč dinarjev. — V Kaplji vasi je bila ukradena izpred Mejačeve gostilne iz avtomobila, last tvrdke Šarabon v Ljubljani rjavosiva ženska jopa, v kateri je bila srebrne doza za cigarete, prižigalnik in svilen robec ter dve odeje, v skupni vrednosti 4000 dinarjev. — Lovskemu čuvaju Ivanu Koprivniku v Senožetih je bila ukradena iz stanovanja dvocevna puška, vredna 1500 dinarjev.

—o—

Nezgoda.

Ponesrečil se je v tovarni Soebl in Šonski v Mariboru delavec Leopold Strgar. Stroj mu je zmečkal levo roko ter ga težko poškodoval.

—o—

Samomorilca okradli.

Pretečeni mesec je izginil radi družinskih prepirov z doma sin mariborskega pozlatarja Binderja. Kmalo na to so ga pa našli delavci mrtvega v Turnarjevem vinogradu pod Kalvarijo. Mladi Binder se je obesil, mrtvemu je pa nekdo prerezal vrv ter mu sezul čevlje.

—o—

Predrzen roparski napad.

Pred kratkem je prišel k gospe Podkrajškovi, ki stanuje v drugem nadstropju v Šmalcovi hiši na vogalu Marijinega trga in Wolfove ulice v Ljubljani, njej na videz znani človek in zahteval od nje denar. Ko se mu je žena uprla, je nastopil mož kot ropar, in ji hotel s silo pobrati denar in kar bi našel. Žena je poklicala skozi okno pomoč in prišli so stražniki, ki so zastavili vhodna glavna vrata, dva pa sta šla na stanovanje. Med tem pa je lopov že pobegnil in je na do sedaj še nepojas-

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve se dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih ali lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500 — Din.	$ 6.70
1,000 — Din.	$ 13.05
2,500 — Din.	$ 32.50
5,000 — Din.	$ 64.50
10,000 — Din.	$128.00
100 — Lir.	$ 5.10
200 — Lir.	$ 9.85
500 — Lir.	$ 23.75
1,000 — Lir.	$ 46.25

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve naročajo po cenah onega dne, ko mi sprejmeme denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CERARK

70—9th AVE., NEW YORK CITY.

AMERIKANSKI SLOVENEC EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesdaj, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

Entered as second clas matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Stariši, pazite na svoje otroke!

Te dni se zaključuje šolsko leto po naših farnih šolah. Otroci bodo imeli počitnice tekom vročih poletnih dni. Ker bodo prosti, bodo imeli marsikje priložnosti, katerih med šolskim letom niso imeli. Priložnosti so pa slabe in dobre. Ponavadi je več, vedno več slabih, kakor dobrih. In tudi to je resnica, da mladini diše bolj slabe priložnosti, kakor dobre. Je pač človeška narava taka, da je vedno bolj k slabemu nagnjena, kakor k dobremu!

Doslej so bili ti Vaši otročiči pod skrbnim nadzorstvom skrbnih šolskih sester, ki so jih gojile, kakor lepe pomladne rožice, na katere še ni padla slana. Med počitnicami bodo ti otročiči prepuščeni samo vašemu nadzorstvu, zato matere in očetje, pazite, da jih vam slana ne pomori. Zlasti po mestih, je mladina izpostavljena pokvarjenju. Kakor rjoveči levi preže na nje vsakovrstne zapeljivosti in skušnjave in otroška duša je prešibka, da bi se jim upirala, zato potrebuje skrbnega materinega in očetovega očesa, da pazi na nje, da ne zaide. Zato velika je odgovornost starišev do svojih otrok

Katoliških starišev dolžnost je, da pazijo, da njih otroci zahajajo med počitnicami k sv. mašam in da pogostokrat prejmejo sv. zakramente. Taki otroci bodo ostali potem nepokvarjeni in kot taki se bodo vrnili v jesen nazaj v šolo. Kjer pa bodo stariši zanemarjali te dolžnosti do svojih otrok in jih bodo prepuščali cesti in njenemu pokvarjenemu svetu, bodo trpeli škodo sami in tudi posledice ne izostanejo v takih slučajih, zakaj dobra mladina je do svojih starišev dobra — slaba pa vedno slaba. Zato zlasti matere, ve pazite in vedite vedno, kje se Tvoj otrok nahaja, pazite, da ne bo v slabi družbi izprijenih otrok, ker ti, Ti ga bodo samo spridili in pokvarili.

Otroška duša je kakor rožica. Lepa je v svoji nedolžnosti, da lepša biti ne more. Toda, kako je občutljiva. Najmanjši vpliv slabe družbe jo popari, kakor slana v naravi rastočo spomladno rožico. In kakor rožica, ki jo slana popari ne dobi nazaj nikdar več svoje prvotne lepote, tako je z otroško dušo, ko jo okuži vpliv slabe družbe. Zato stariši še enkrat: pazite na te svoje lepe ljubljene spomladanske rožice, katere bodo sedaj tekom šolskih počitnic izročene samo vašemu varstvu. Po vaših otrokih boste sojeni vi. Zakaj dobri stariši, bodo vrnili šoli v jesen dobre nepokvarjene otroke in nasprotno, stariši, ki jim za svoje otroke ni mnogo mar, bodo vrnili šoli nazaj slabo vzgojene, ki bodo zgubili morda še tisti del dobre vzgoje, ki so ga tekom šolskega leta v šoli dobili. — Zato stariši na vas je ležeče. Vi ste poklicani, da kot stariši njih roditelji, pazite na svojo mladino!

Kenmore, Ohio.

Pred dvem tednom se je pripetila nesreča na tukajšnem železniškem križišču. Ko je tovorni vlak B. & O. železnice, zavozil v neki avtomobil, v katerem so se nahajale štiri osebe, dva moška, ena ženska in mala deklica. Pri sunku je odletel eden moških ven, da si je razbil glavo in je eno uro po tem izdihnil v mestni bolnišnici v Akron, kamor so vse štiri odpeljali. Bili so vsi močno poškodovani, le triletna deklica je ostala nepoškodovana. Vlak je rinil avtomobil pred seboj več kot dvesto čevljev daleč, predno se je mogel vstaviti. Tej nesreči je pa sledila še druga. Ko je strojevodja nanagloma zaprl vse zavornice, je eden zadnjih voz skočil s tira in dva od teh sta se prekucnila preko mestne ograje v Ohio kanal. Kompanija trdi, da ima škode 75.000 dolarjev.

Družina Skul, je dobila pretekli teden novega borderja. Oglasila se je namreč Mrs. Štorklja in pustila malega kričača, krepkega in zdravega fantička. Čestitam!

V Prosveti, štev. 138 piše dopisnik dopis, v katerem se spodtika ob človeka, kateri mu ni bil še nikdar in nikjer v nobenem oziru napoti. Dela opazke le zato, ker mu človek vsega ne potrdi kar on pove. In je tako predrzen, da si upa v tuji privatni hiši razkladati, tako rekoč s silo vsiljevati človeku njegovo prepričanje o socijalistični vladi. Ali bolje rečeno nekaj se je na pamet naučil, sedaj pa trobi ljudem, kakor kos, ki se ga nauči žvižgati. Ni moja navada napadati rojakov, pa naj bo tak ali tak to on dobro ve. In tudi ta dopis naj se ne smatra za napad, ampak — odgovor in popravek, v kolikor je on resnico zavil, vedoma ali ne vedoma. Sledeči so odlomki njegovega dopisa — "smo si vstanovili novo društvo, katerega smo priklopili S. N. P. J. itd. Pa vendar, ko človek agitira za kako dobro stvar, naleti tudi na odpor. Ravno, ko sva s prijateljem agitirala za novo društvo sva naletela na rojaka, ki je rekel, da se ne strinja s socijalisti itd." — sedaj pa poglejmo, kako je zavil resnico iz politične strani na društveno stran. Jaz nisem zoper novo društvo in tudi ne zoper S. N. P. J., dasi ravno ne spadam v jednoto. Toraj tu ni naletel na odpor, kakor on piše, ampak naletel je pri razlaganju socijalizma. Ko je dotični s svojim prijateljem agitiral, je govor nanesel na sedanjo vlado in oljni škandal. Tu pa on pravi: "Vidiš če bi socijalistična vlada prišla na krmilo, bi takega škandala ne bilo." Vprašam ga pa; toraj po Tvojem mnenju so vsi socijalisti samo pošteni ljudje? On pa pravi seveda socijalistična vlada bi delala pošteno in v prid delavcu. Dober odgovor, vsaj sliši se precej dobro. Potem ga pa jaz vprašam: "Kaj pa oni človek, ki je nabiral milijondolarski fond, par let nazaj, kaj ni bil tudi on socijalist?" — Bil sem zelo radoveden, kako se bo izrazil napram svojemu bivšemu voditelju. Zelo enostavno: "Jaaaaa, seveda je bil, toda on ni bil pravi socijalist, on ni imel prave podlage. No pa naj kedo reče, da ne zna zavijati resnico. Dalje piše: "Rojaku radi tega ni zamere, ker on bere samo glasilo K. S. K. J. radi česar vemo od kod taki predsodki." Tukaj se je pa dobro vrezal, premalo se je informiral preje, zato ker jaz ne dobivam tega glasila, ga tudi brati ne morem. Dalje pravi: "Svetoval bi rojaku naj se naroči na **Prosveto**, ali **Proletarca**, ali pa kak drug napredni list." Prav lepa hvala za ta nasvet, le sam naj si ga pridrži, za drugič, ko ga vprašam po njemu. Kakor se vidi ne more rabiti svoje razsodnosti, ampak vsi njegovi predsodki shajajo iz priporočenih listov. Priporoča tudi delavske shode, menda zato, da bi se tudi drugi naučili nekoliko besedi na pamet kot se jih je on, katere trobi sedaj v svet. — Tukaj je pa sam sebe obsodil, ko je menda nevedoma zapisal te-le vrstice: "Mnogi so potrebni še veliko izobrazbe, dasi ravno se štejejo, da vedo več, kakor drugi." — Seveda rojak je naprednjak in kot tak se prišteva k socijalistom in te vrste ljudje si domišljujejo, da so nekaj več kakor pa drugi ljudje. Ob neki priliki sem slišal, da je rekla neka Slovenka iz tukajšne naselbine: "Moj mož pa mora stopiti v socijalističen klub, tam so sami izobraženi ljudje." V resnici pa so to, kar je dotični zapisal v Prosveti: "Potrebni so še veliko izobrazbe."

Ker ni dopisnik direktno pisal, se ne morem podpisati s polnim imenom.

Pozdrav!

Rojak iz Kenmora.

—o—

ROJAKOM V DRŽAVI ILL. naznanjamo, da bo te dni vodil naš potovalni zastopnik **Mr. Frank Kurnik** kampanjo za list **"Amerikanski Slovenec in Edinost"** v okolici Springfielda, Clintona in Danvilla, Ill. Vsem cenjenim rojakom ga najtopleje priporočamo in jih prosimo, da mu grejo na roko pri razširjenju dobrega tiska.

Uprava A. S. in Edinosti.

—o—

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

Klobuček po strani, zavriskal na glas
Tako je naš dečko, hodil na vas.
Ne boš ne boš ti več vasoval,
Saj danes popelješ jo pred altar.

Tam na Notranjskem leži prijazna vasica Preserje. Le tam stoji vrtiček, v katerem je rasla neka nežna rožica, ki je bila skrbno negovana — čuvana, od vrtnarice, da bi kedo ne odtrgal, komaj dozoreli cvet. Slučaj pa je nanesel, da so to rožico presadili iz domovine, sem, daleč v tujino. Tu pa je prišel marljivi mladenič, krepak sin pošteniih slovenskih katoliških starišev iz lepe Dolenjske vasice, Šmihel. Zahotelo se mu je po rožici, potrkal je pri vrtnarici, ter zaprosil za lepo rožico. Izbral jo je, da bi mu bila družica in sopotnica na potu življenja, da bi mu sladila urice, ki mu grenijo dolžnosti vsakdanjega opravila.

Ta srečni mladenič je MR. JOHN JERIČ, urednik našega lista, ki se je danes poročil v cerkvi sv. Štefana z nevesto MISS ANICO ZAKRAJŠEK. Poročne obrede je izvršil nevestin brat, naš priljubljeni gospod župnik, Kazimir Zakrajšek, ob asistenci Rev. Blanko Kavčiča in Rev. Leo Novickiega.

Mr. John Jerič je doma iz Šmihela pri Novem mestu, nevesta pa iz Preserja pri Borovnici.

Mr. John Jerič je bil vsikdar zgleden mladenič in odločno katoliškega prepričanja. Dolgo let je živel v La Salle, Ill. kjer ima veliko dobrih prijateljev, kajti vsi, ki so ga poznali so ga spoštovali, kot poštenega mladeniča, blagega značaja. Pri našem listu je že nad tri leta, najprvo je bil kot pomožni urednik, zadnje leto pa kot glavni urednik in solastnik podjetja. Ves ta čas, kar je Mr. Jerič urednik lista, je deloval neumorno za njegov napredek in da je list tako lepo napredoval in si priboril že tolik vpliv po slov. naselbinah, je največ njegova zasluga. S svojim značajem in modrim nastopom je znal marsikatero nasprotstvo proti listu ublažiti — urediti in ugladiti listu pot v slovensko javnost. Kot urednik, je Mr. Jerič vsikdar stal na odločno delavskem stališču.

V šoli je pridno napredoval, in že tukaj ga je njegova pridnost in marljivost vsposobila, da danes spretno vihti meč peresa za RESNICO in PRAVICO, kajti on dela iz ljubezni in prepričanja, in kot tak mu ni nobena žrtev prevelika, ali pretežka za njegove ideale. Ko so se solastniki naše tiskovne družbe zavzeli za nakup najstarejšega slov. lista v Ameriki, Am. Slov. je on spretno izpeljal kupčijo.

Čast mu tudi gre, kako spretno zna vračati "klofute" na levo in desno, ne ostane nikomur dolžan, in marsikateremu je že nataknil nagobčnik, da se je kot poparjeni kužek umaknil. In to vse, ker ima za podlago nepremagljivi steber, — prepričanje do sv. KATOLIŠKE VERE in ljubezen do NARODA.

Pri zadnji konvenciji je bil izvoljen tudi v glavni urad K. S. K. Jednote kot II. nadzornik.

Mi v imenu družbe "Edinost," kakor tudi v imenu vseh katoliških Slovencev, ki so mu hvaležni za njegovo navdušeno, odločno in nevstrašeno delo za BOGA in NAROD, k temu njegovemu velikemu dnevu čestitamo, kakor tudi njegovi nevesti in jima želimo obilo sreče in blagoslova na potu v novo življenje.

Večni naj ta zakon blagoslovi obilno z naraščajem, za poznejše borce, za RESNICO in PRAVICO. Bog NAJ JU ŽIVI!

Novo-poročenca sta takoj po malem obedu, katerega sta priredila samo v ožjem krogu sorodnikov in prijateljev, odšla v La Salle, za nekoliko dni.

Utrgal rožico si zalo,
glej, da ne usahne ti;
spoštuj — neguj, ker malo,
je tu na svetu srečnih dni!

Krščeni cigan.

Rosegger — Jos. Volc:

V nedeljo dopoldne je. Veliko kmetiško posestvo sameva med gorami in gozdovi. V hiši begata dve deklini po prstih od okna do okna, kukata ven, sklepata roke, in na njiju obrazih se kaže bojazen in strah. Na uro gledata. Še dve uri preden pridejo ljudje iz cerkve — in zunaj pred hišo so cigani.

Cela tolpa jih je, oblečeni pa, da bi se človek smejal in zjokal. Vsake baže reč imajo na sebi in raztrgani so tudi. Možaki sloki, suhi in rjavi v obraz, skoro kakor zamorec med svetimi tremi Kralji. Kot oglje črne imajo lase, možaki tako dolge kot ženske. Oči pa kot žareče oglje na belem pepelu. Nekateri kar niso grdi. Eden ima rumen kožuh, sredi poletja, na nogah pa nobene obutve; toda črne brke dolge in zavihane in na nosu steklo kakor štacunski pomočnik v nedeljo. Drug je v suknenem plašču in ima visok bel klobuk na glavi. Eden je prav debel in raca okrog, noge ima ovite s cunjami. Ženske so oblečene v pisane cape — nekdaj je moralo biti lepo to blago — ali pa so pol razgaljene in otroci, skoro čisto nagi, se motovilijo med nogami odraslih ali pa plezajo ob njih kot veverice po drevesih ali pa tiče v rjuhah ženskam na hrbtih ali poviti na prsih — kakor vrečarji, kdor se kaj razume na naravoslovje. Nekateri obrazi bakrene barve so tako grdi, da skriti gledalki za okni mraz stresa. Drugi pa spet tako lepi kakor svetniki v cerkvi, da človeka prevzame. Posebno eden je med njimi, na podobo kakor evangelist Janez, še zelo mlad človek. Črni lasje mu divje segajo preko čela, in pogled ima tako strahotno ognjevit, da bi človek mislil, slamnata streha se bo vnela, zdaj ko gleda na hišno sleme za kokoši. Obraza pa bledega, drobnega, kakor bi bil šele okreval od težke bolezni, in nad debelimi ustnicami se kaže ozek pas mladih brk. Razen črnih hlač in skoro bele, pa raztrgane srajce, nima ta človek ničesar druzega na sebi, toda v ušesih pod lasmi svetle uhane.

Ta je edini, ki se molče in motre ozira okrog; vse drugo kriči, vrešči, požvigava, kolne, poje in se smeje, da kar brni v zraku, in se včasih zdi, da glasovi ne prihajajo iz človeških grl, ampak iz tujezemskih glasbil.

Izpočetka, ko je prišla tolpa bliže, je pes hudo zalajal. Pa je stopil tisti debeli h kolibi, psu nekaj vrgel, da je žival precej umolknila. Potlej jih je nekaj steklo k hišnim durim, so jih stresali, suvali in tolkli nanje; ko se pa le niso vdale, so tekali k oknom, plazili k strešni luknji in skušali vdreti na kakršenkoli način v hišo. Pa ni šlo; okna so imela močno okrižje, in strešna luknja je bila preozka. Ko so videli, da ni mogoče v hišo in da se na rezko vpitje tudi nihče ne oglasi, so jeli preiskavati hleve in skednje. Toda živina je bila s pastirjem na paši. Samo prešiči so letali po trati, a se niso dali ujeti dvema suhima poboma, ki sta dirjala za njimi. Par žensk se je spravilo nad korito, ki je bilo postavljeno pred svinjakom, pa je z ostanki mleka in krompirja pitalo sebe in otroke. Potem jih je več stopilo skupaj in so se posvetovali, kako bi se dalo priti v hišo. Bržčas ni nikogar doma, pa bi bilo mogoče na lahek način od zalog preskrbeti si to in ono, kar prav pride. Eden je pa prislonil ob streho vozno lestev, vzel pod pazduho — kot kakšno klado — enega izmed malih nagih razposajencev in ga tresel s seboj, da ga porine v hišo skozi strešno okno. Morda bo mogel pobič potem znotraj odpreti hišne duri.

Obe deklini znotraj — sedemnajstletna hišna hči in nje sestrična, triindvajsetletna kuhinjska dekla — sta hitro razumeli namero in se posvetovali v naglici, kaj storiti proti temu.

Kuhinjska dekla je hotela zadelati podstrešno okno, kar bi pa izdalo, da so ljudje v hiši in da se nimajo s čim drugim braniti. Hišna hči je bila pa te misli, naj je pride pobič pri strešni luknji noter, toda zabraniti se mu mora, da duri ne bo odprl. — Sprejeto.

(Dalje sledi.)

Socialna Razmotrivanja

Dr. A. Gosar:

ZA KRŠČANSKI SOCIALIZEM.

(Dalje.)

Glavni namen modernih kapitalističnih organizacij trustov, kartelov, koncernov itd. tiči ravno v tem, da uklenejo v svoje vezi, ali pa izločijo, to se pravi uničijo, vse konkurente. Ustvariti si hočejo v svoji stroki nekak monopol, da bi lahko potem delavske plače, še bolj pa cene izdelkom svobodno določali.

Jasno je, da v takih razmerah posamezen podjetni, pa najsi bo še tako pošten, ni več sam svoj gospodar, ter ne more biti po svoji volji nasproti delavstvu in konsumentom pravičnejši in zmernejši od drugih.

Seveda so tudi taki podjetniki, ki bi se hoteli temu kapitalističnemu nasilju resno upirati, le redko sejani. Navadno jim je izgovor na skupno organizacijo le dobro došel da svoje kapitalistično izkoriščanje tem lažje opravičujejo. Krščanstvo in njegova načela pa so večini iz med njih deveta briga. Zato bi bilo čakati na njihovo spreobrnjenje, da bodo sami od sebe storili, kar je njihova dolžnost, v največ slučajih brezupno, vselej pa kasno, zelo kasno.

Iz tega položaja ni drugega izhoda, kakor da se ustvari tak gospodarski in vobče družabni red, v katerem bodo vsi primorani držati se gotovih, krščanskim načelom vsaj približno odgovarjajočih meja. Pozivati se samo na krščanstvo in njegove zapovedi je premalo. Vsi se ne bodo nikdar po njem ravnali, kakor se tudi še nikdar niso. Dokler pa jih pojde le nekaj preko njega, jih bodo morali tudi vsi drugi, vsaj kolikortoliko posnemati. To je tisti v ustroju modernega gospodarskega življenja vkoreninjeni vzrok, iz katerega je vzrastel ne samo materijalistični marveč tudi krščanski socializem. Socializem ni torej nikak svojevoljen družabni sestav, marveč je njegova potreba utemeljena v organizaciji (mehanizmu) modernega gospodarstva.

Tajiti potrebo krščanskega socializma pomeni popolnoma isto, kakor če bi kdo nasprotoval n. pr. protialkoholnemu gibanju, češ, pridiguj, mo, ali bolje izvajajmo praktično krščanstvo, izpolnjujmo njegove zapovedi (požrešnost je prav tako glavni greh, kot lakomnost) pa bo pijančevanje izginilo. Popolnoma pravilno, še bolj kot pri raznih socialnih vprašanjih. Kajti pijančevanje je v prvi vrsti le posledica človeške slabosti, dočim so — kakor smo in bomo še videli, — neurejene socialne razmere v veliki meri naraven plod modernega gospodarskega reda in sistema. In vendar ne bo nihče tajil, da je protialkoholno gibanje, ki skuša s posebnimi vzgojnimi in organizacijskimi pripomočki odvrniti ljudi od pijančevanja, potrebno in koristno.

Popolnoma enako in še bolj pa velja to glede krščanskega socializma. Ako se zavzemamo zanj, dobro vedoč, da se socialno zlo že samoposebi ne da drugače odpraviti kot s primerno preureditvijo človeške družbe, potem s tem pač ne omalovažujemo krščanstva samega na sebi.

Seveda, o tem ni nobenega dvoma, da se s samo zunanjo uredbo gospodarskega življenja in človeške družbe sploh, pa naj bi odgovarjala tudi najidealnejšemu socialističnemu načrtu, ne bo dalo nikdar doseči, da bi zavladalo med ljudmi tisto razmerje, ki ga hoče in more ustanoviti med njimi edinole krščanstvo. Družabna kontrola, policija in nadzorstvo, obratni in gospodarski sveti, delavski in drugi stanovski zastopi, socialna zakonodaja itd. vse to ustvarja le mrtev aparat, kateremu more dati dejansko življenje edinole duh pravega krščanstva. Brez tega je vsak socializem brezsrčen mehtnizem, ki oblikuje človeštvo liki stroj, brezčutno železo ali les.

Zato je prav in nujno potrebno, da se povdarja velika važnost praktičnega, živega in vzglednega krščanstva. Kajti brez tega nima noben socializem življenske sposobnosti. Vendar pa ne smemo pri tem prezreti in pozabiti, da tudi obratno danes, to je v modernih gospodarskih razmerah in pri dejanskem splošnem moraličnem stanju človeštva, brez socializma ni in ne more biti krščanskega družabnega reda.

S tem ne delamo krščanstvu niti najmanjše krivice, marveč samo ugotavljamo in samo primerno upoštevamo, da je v modernem svetu tako malo pravega životvornega krščanskega duha, da noče in ne zna brez socializma krščansko živeti. Zato in predvsem le zato je krščanski socializem nujno potreben.

AKO POTREBUJEŠ

strehe za svoj avtomobil, pridi in na razpolago ti jo da

MR. FRANK KATICH,
2332 So. Kroll Street,
CHICAGO, ILL.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKO TRGOVIN AZ OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

6217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Kovall & Sons

ELY, MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerijo in meso. — Rojakom se najtolpleje priporočamo v naklonjenost!

NASPROTI PUŠKINE CEVI. — KITAJSKEGA BANDITA.

(Po Rev. Francis X. Fordu.)

(Dalje.)

Ko so odnesli vso prtljago in zgotovili žepno preiskavo, so trije banditje ostali pri nas, drugi so pa s hitrimi koraki odvedli naše dve sopotnice, ker so se nadejali, da na ta način lahko pridejo do velike odkupnine. — Ko so pa že bili za ovinkom, se pa tudi ta trojica od nas lepo poslovi. Zagrozili so nam, če bi se kateri predrznil jim slediti. — Tako smo ostali na cesti, brez sredstev in brez upa, da bi se nam škoda povrnila. Po kratkem posvetovanju smo jo ubrali do najbližnje francoske vojaške postaje, katera je bila v Kwang Chow Wan. Povedali smo nadzorniku postaje našo mizerijo; ta je takoj odredil, da je šel oddelek vojakov — na lov za lopovi. Slučaj je zgledal brezupen, ker se je napad izvršil na meji, tako, da je bilo možno banditom po izvršenem napadu jo popihati na varno. Meja je tam tako vijugasta in polna skrivališč, da je francoskim vojakom jo nemogoče vspešno varovati; ne da bi jim pri tem pomagali mandarini. — Ko smo z nadzornikom, kar je bilo v naši moči opravili, so nam pripravili kosilo, takoj nato smo se pa z vojaškim spremstvom podali proti katedrali. — Tu je škof Gauthier dobil takoj brzojavno zvezo z guvernerjem francoske kolonije, kateremu je sporočil ves dogodek in opisal ugrabljene dame. — Rezultat je bil, da so že do večera ženske bile na prostem, ne da bi zahtevali banditi kaj odkupnine. S tem je bil dosežen najvažnejši del, potom intervencije francoskega guvernerja. Oblasti pa s tem še niso bile zadovoljne, ampak so se toliko potrudili, da smo dobili vso našo prtljago nazaj, — le denarja ne. Izguba denarja katerega nam je izročil škof Gauthier, je bil velik udarec, ker za tukaj je to velika svota. — Drugi dan smo se zopet napravili na isto pot, le iz previdnosti smo se ognili pota velike ceste ter jo krenili po stranski poti. Ko tako malo časa hodimo, smo ugotovili, da so ta stranska pota nekako sumljiva; ko že zagledamo enega od banditov, ko je skrbno pregledoval svojo puško. Zagleda nas, položi puško od sebe in se začne z nami prav prijazno pogovarjati. Svetuje nam, naj se podamo z njim v vas, da se pomenimo radi denarja, ako se bo dalo vsaj del ukradenega nazaj dobiti. Takoj smo slutili, da je sam in se nas ne upa napasti, zato bi nas rad spravil v vas, kjer bi nas s tovariši oropal. Rekli smo, da gremo in da naj gre naprej. Ko tako pridemo do pripravnega kraja, kjer smo bandita pustili toliko naprej, da ga je skupina bambusa zakrivala pred nami, jo urnih korakov pobrišemo v nasprotno vas, kjer smo našli dobre ljudi, ki so nam dali spremljevalca, kateri nas je pripeljal do našega cilja, brez nezgod.

—o—

MEKSIKO BO VOLILA PREDSEDNIKA ŠESTEGA JULIJA.

—o—

Mexico City. — Volitev predsednika v Meksiki, kakor se sedaj poroča bo potekla popolnoma mirno. Volitev se vrši prvo nedeljo v mesecu juliju. — Kandidata za predsedniško mesto sta dva in sicer Plutarkus Elias Calles, in pa Angel Flores.

Prvi je, ki je prišel iz Sonore, da bi zavladal Meksiki in vpostavil vlado, katero bi pripoznala Amerika. Prezident Obregon je bil poveljnik, de la Huerta in Calles pa poročnika. Delali so skupno do časa, dokler ni de la Huerta prelomil prijateljstvo in začel revolucijonarno gibanje proti vladi Obregona, končno pa pobegnil v Zdr. države. Predsednik Obregon bo pri teh volitvah neutralen in obljublja, da bodo volitve mirne. So pa tudi poročila, po katerih se lahko sodi, da ne bo vse tako mirno steklo, kakor se poroča od strani Obregona. — Drugi kandidat Flores je sedanji guverner države Sinaloa. On je čisto krven Indijanec, izobražen in zelo popularen. — Oba kandidata obljubljata, za slučaj izvolitve, da se bodo rešpektirale mednarodne obligacije in se zunanjim interesom ni treba prav nič vznemirjati. Calles je tudi pokazal radikalno lice; kar pa kakor pravi je le notranja zadeva.

Kampanja je pa vseskozi interesantna. Poroča se tudi, da je vlada naklonjena Callesonu in bo podpirala njegovo kampanjo. Obregon se je umaknil na svoj dom v Sonoro ter prepustil politično polje — kandidatoma.

—o—

ZVESTI PES.

Chicago. — Salon William Burnsa na 734 W. 43 cesti so obiskali po noči roparji in odnesli iz blagajne, katero so razstrelili $1,100 v gotovini in $300 v čekih. Poleg razstreljene blagajne so pa tudi našli domačega varuha — psa pasme bulldog, s prestreljeno glavo, kajti roparji so ga morali preje ustreliti, predno so lahko izvršili svoj poselj.

—o—

Bitka na morju v bližini New Yorka.

New York. — Obrežna patrulja je aretirala 12 oseb in zaplenila likerja v vrednosti $87.000. — Imeli pa so malo "funa" tudi v bližini Sandy Hook. Patrulja je zagledala sumljivo jahto "Rosedale," katera je bila nekdaj last družine Astorjove, sedaj pa prevaža munšajn. Takoj ko so iz Rosedale zagledali, da so zasledeni, so jo s polno paro hoteli odkuriti, patrulja pa odda en svarilen strel, ker se pa zato niso zmenili, so pomerili dobro, nakar se je ponosna Rosedale podala.

—o—

Drastične odredbe, da se prepreči poštne tatvine.

Iz Washingtona poročajo, da se bo poštno službo reorganiziralo, glede na zadnji dogodek v Rondout, Ill. kjer so oropali poštni vlak, kakor tudi glede na druge večje poštne tatvine, katere so se izvršile, kar daje sumnjo, da je pomoč tem roparjem bila dana od znotraj; tako da so napadalci bili vedno dobro poučeni, kedaj in kje se nahaja večji plen. — Miss Drafka, katero imenujejo kraljico banditov, je izpovedala že za večje svote oropanega denarja iz vlaka v Rondout, kje da se nahaja; prisilili jo bodo pa, da bo izpovedala vse kar ve, nahaja se v zaporu.

—o—

Nesrečna številka 13.

Odkar poznamo številke, imajo ljudje številko 13za nesrečno. Že stari Egipčani so verovali, da ima trinajstorica neko skrivnostno usodno moč. Cigani smatrajo še dandanes, da prinaša številka 13 smrt. Stari židje so se posebno čuvali, da niso nikdar izgovarjali te usodne številke. Tudi v norveški mitologiji zavzema trinajstorica nenavadno mesto; ustna poročila pričajo, da se je pod to številko skrival bog zlega. Ker je bilo na zadnji večerji s Kristusom vred 13 oseb, so se tudi kristjani navzeli podobnega praznoverja. V nasprotju z nami pa je bila starim Mehikancem številka 13 sveta. Kdor ne veruje v vraže, njemu je trinajstorica seveda to, kar vsaka druga številka: prav toliko nesrečna kolikor srečna.

—o—

Kupec: — Danes ste pa jako slabe volje, ste li zelo zaposljen?

Prodajalec: — Ja — ali poglejte vendar kakšno vreme imamo, en pošten človek bi se še iz hiše ne upal.

DELO O PROSTEM ČASU.

dobi 20 mož, ki jih veseli si zaslužiti kaj o prostem času po svojem delu. To delo Vas ne bo oviralo pri Vašem dnevnem delu. Nobene izkušnje ni potreba. Pridite osebno katerikoli dan hočete od **7—9. ure zvečer na naslov:**

JOHN D.
2201 West 22nd Str.
Second street,
CHICAGO, ILL.
(6-25 — 26-27)

GORIŠKA MATICA.

Od Goriške Matice iz Gorice smo sprejeli dopis, v katerem nas prosi sodelovanja pri nabiranju naročnikov za knjige, katere bo izdala za leto 1925. Goriška Matica je slična Mohorjevi družbi in bo izdala za prihodnje leto 4 knjige in sicer:

1. **VELIKI KOLEDAR z raznimi leposlovnimi in poučnimi članki.**
2. **ZADNJI DNEVI OGLEJA. Zgodovinska velezanimiva povest, spisal Lukovič Carli.**
3. **MLADA ZORA. Izbor narodnih pripovednih pesmi Priredil France Bevk.**
4. **ŽIVOTOPIS SV. FRANČIŠKA KSAVERSKEGA, ki je nesel luč krščanske vere med Kitajce in Japonce.**

CENA ZA VSE 4 KNJIGE $1.00.

Mi z veseljem sprejmemo poverjeništvo za to družbo in vsem Slovencem širom Amerike toplo priporočamo te knjige. Zanimale bodo gotovo v prvi vrsti naše rojake iz zasedenega zemlja, ker se tam tiskajo, zanimale pa bodo tudi vse ostale rojake, ki čutijo z ubogimi zasužnjenimi brati, kateri se nahajajo pod italijanskimjarmom. S tem namreč, da podpiramo in naročamo slovenske knjige iz zasedenega ozemlja, podpiramo slovensko narodno idejo in dejansko pomagamo bojevati boj proti italijanskemu nasilju. Našim bratom iz tužne Primorske bo gotovo v veliko tolažbo zavest, da jih ne pozabimo in jim po moči tudi dejansko pomagamo. Bratje Primorci, naročite si knjige iz domovine. Slovenci, podpirajte zasužnjene brate.

Vsa naročila moramo odposlati na pristojno mesto do 1. julija. Zato prosimo vse one, ki žele naročiti gori imenovane knjige, da to store takoj.

Naročila sprejema poverjeništvo "Goriške Matice"

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Iz starega kraja smo pravkar dobili naslednje knjige.

Povesti in razne knjige.

Hudo brezdno. Povest $	.35
Tri povesti	.40
Kozaki. Povest	.75
Knezova Knjižnica. Gospod Lisec. Povest.	1.00
Brez Vere. Dr. M. Opekatovi govori.	.35
Za Resnico. Dr. M. Opekatovi govori	.35
Hand Woerterbuch, Nemško Slov. Slovar	5.00
Življenje svetnikov vel. izd. broš.	3.00
Junakinja iz Štajra	1.50
Tolovaj Mataj	1.00
John Marija Poljhar, Roman	1.50
Jos. Jurčič, 2. zv. mehko vez. Juri Kobijla — Tihotapec — Košterski žolnir — Smukova ženitev — Grad Rojinje, Golida. Broš. 80c.	
9 zv. Jurčičevi spisi Rokovnjači. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal ko je kradel krompir. — Ponarejeni bankovci.	1.00
Mladi Gozdar	.50
Vera. Roman	.75
Zločinci.	.75
Za Miljoni. Roman	.75
Zgodbe Zdr. Muznika. Povest	.55
Mlekarstvo.	1.00
Perutninar — drugi let. meh. vez.	.90
Krščanski nauk za prvence	.50
Zgodbe Sv. Pisma dva zvezka trdo vezana	10.00
Kratko navodilo za pobožnost, do matere božje, kralj. src.	.75
O dveh grehih. 13 govorov za moralo	.60
Začetek in Konec	.75
Zgodovina 17. peš polka.	.60
Zgodovina fare Domžale. Spisal Bernik	1.00
Zgodovina Fare Škocjan pri Dobravah	.50
Za krščanski socializem	.50
Martin Krpan iz Vrha	.95
Slepi Palčki	.60

GLASBA.

Aljaž, Slovenska pesmarica I. zv. $	1.25
Aljaž, Slovenska pesmarica II. zv.	1.25
Bernik, Kraljica Majnika, trije mešani zbori	.10
A. Foerster, Sedem pogrebnih pesmi za mešani zbor Partitura	.75
Foerster, Deset Euharističnih pesmi za mešani zbor Partitura	.75
Posamezni gl.	.20
Foerster, Šest Marijinih pesmi za tri ženske ali tri moške Posamezni glas	.20
Partitura.	.50
Foerster, Cecilija Cerkvena pesmarica II. zvezek.	1.25
Grum, deset Obhajilnih pesmi	.50
Hladnik, 23 cerkvenih pesmi za moški zbor Partitura	.75
Hladnik, Ave 17 Marijinih pesmi, mešani zbor, solospeve, spremljevanje orgel.	1.00
Hribar, Postni in velikonočni napevi za mešani zbor Partitura	1.00
Posamezni glas	.35
Kimovec, missa de Angelis Partitura	.50
Posamezni glas	.20
Kimovec, Pred Bogom, 14 mešanih pesmi za mešani zbor deloma za orgle, Partitura	1.00
Posamezni glas	.20
Kimovec, Češčena bodi Kraljica, Partitura	.15
Posamezni glas	.05
Miklošič, Slovenska sv. maša, za mešani zbor. Partitura.	.50
Posamezni glas	.15
Medved, Bonre Deus	.20
Premrl, Dve Božičnici	
Sveto nočno zvonenje	.??
Čuj Premila, Partitura	.35
Sattner, Bratom Orlom Partitura	.25
Holmer, Ameriška Slovenska Lira Koncertne pesmi za moške in mešane zbore.	2.00
Miller, Lumpaci Vagabund. Kupleti	1.00

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd St., CHICAGO, ILL.

SOŠKI ČRNOŠOLEC:

MLADI GOZDAR

Izviren roman.

S tresočo se roko sem prijel kurje pero in napisal par črnih besed na beli papir. Spominjaš se morebiti še, kako sva o Vseh svetih brala oprešnike. Povedala sva si tačas to in ono in bilo nama je dobro, kakor bi gledala od daleč nebesa. Ti si rekla, da me vidiš rada, zlata Špela, jaz sem pa molče prikimal in dejal, da Te imam rad. Glej, manjkalo je tačas samo križa, in bila bi mož in žena, kakor sva sedaj Kozmek in Špela. A križa ni bilo in ga ni bilo in midva sva bila in sva še, kar sva bila. In vendar en sam križ, in midva bi bila, kar nisva. — — Ljubim Te na vse kriplje in pretege, ljubim Te v potu svojega obraza, prezlata Špela. Ljubim Te nad vse žganjske merice in "frakeljčke," nad vse gnjati in klobase, nad vse kislo in sladko. — Noč in dan precejam debele solze za Teboj in tudi v spanju mi rogovili Tvoja rajska podoba po glavi.

Čas je, da odložim kurje pero, namočeno — v ognju moje ljubezni do Tebe. Prosim Te lepo, potrudi se še Ti, da se malo razvije najina stvar in da pride do cilja in konca. Tri tisoč tri sto trideset tri poljubov čez hribe in doline notri do zelenega groba.

Tvoj na veke zvesti

Kozmek Mrak."

Nato prebere Tone pismo na glas. Kozmeka je tako pretreslo, da so se mu kakor bob debele solze udirale po licih.

"Nadejam se, da bo Špela ganjena," pripomni nalašč Sever, potem pa hlastno povpraša: "Kako pa pošlješ to pismo?"

"Eh, kako! — Pritisne se gori cesarski pečat, pa gre lahko po pošti. — Sicer ga pa ne mislim poslati po pošti, ker se mi ne zdi varno. Nocoj, ko bo že vse spalo, kakor klada na tnalu, postavim škatlico s pismom na Špelino okno. Ni vrag, da ne bi ga videla zjutraj, ko vstane."

"Naj se pes obesi, ti Kozmekček si pa pretkana glavica! — Toda, meni se že mudi domov. Srečno opravi. Z Bogom!" Rekši, odide Sever naglo proti domu.

"Z Bogom! — Povrni ti Bog, Tone; a Mrak tudi ne ostane umazan," vpije srečni Kozmek za odhajajočim.

X.

"Tekel čas je mladih dni,
Pome b'lo nikogar ni . . ."

Prešeren.

Nekoliko dni potem je švedrala za ranega jutra nizdol proti Lesju precej starikava ženska. Dolgi, že malo osiveli lasje, so ji viseli čez čelo ne meneč se za staro ruto, ki jih je hotela zadržati na odmerjenem jim prostoru. Na obrazu starkinem je izklesal očanec čas uže marsikatero znamenje minljivosti.

Tu imaš, dragi bralec, površno sliko "zlate Špele, Kozmekove neveste. Res, čuditi se je Kozmeku in njegovemu okusu . . . Toda, kaj hočemo: — de gustibus . . .

Nenavadno hitro je merila Špela korake po grdem kolovozu. Od časa do časa je privlekla varno iz nedrij zamazan list, na katerem je bilo nekaj prav bledega pisanja.

Dospela je bila že do znamenja sv. Jurija, ki je stalo pred Lesjem. Tu je v hipu obstala, vzela zopet list iz nedrij, sedla v travo ob poti in jela migati z ustnicami, kakor da bi bila brala. Kmalu pa je zopet spravila list, se zagledala v podobo sv. Jurija in začela sama pri sebi polglasno:

"O sv. Jurček, naš varih! — Bi mi-li mogel Ti razkriti, kaj je prineslo na moje okno to pisanje? — O povej mi, če veš, povej! — Kaj mara pač naš gospod župnik, ki zmeraj bere na bukve, še ponoči. — Ti Špela pa ti ne znaš ne brati ne pisati. Učila se nisi, zato pa ne znaš. — K župniku moraš sedaj, reva . . . Pokazati moraš drugim, kar bi lahko vedela sama . . . Ta papir ni prazen . . . Tu ni brez skrivnosti . . . Sreča, Špela, sreča morda in bogastvo" . . .

V tem se oglase zvonovi cerkve sv. Jurija v Lesju. Špela plane nemudoma kvišku in se podviza proti cerkvi k maši.

Cerkev je bila malone prazna, ker je bil le navaden delavni dan. Tu pa tam je klečal na kamenitem tlaku star ded z molekom v roki in pobožno žlebral svoje molitvice. Drugje je klečala zopet uvela mamica in zrla s solznimi očmi na altar . . . Špela pa je pokleknila prav sredi cerkve. Klečala je na obeh kolenih, gorenji del života močno naprej sklonjen. Molila je tako goreče, da se ji je moral čuditi vsak, ki jo je poznal in videl . . .

Končala je sveta maša, a Špela je le še molila in vzdihovala. — — Stari Drozeg, uže od pamtivega cerkovnik in ključar v Lesju, je bil davno vse pospravil po zakristiji, ko se je še-le odpravila Špela iz cerkve proti župnišču.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Bog daj dobro jutro. — Rada bi govorila z gospodom župnikom," ogovori ponižno in priliznjeno Špela župnikovo služabnico, vstopivši v kuhinjo.

"Počakajte malo," reče stara služabnica in odide v sobo, ki je stala nasproti kuhinji. Kmalu pa pride nazaj in pove Špeli, da lahko vstopi v gospodovo sobo. S svetim strahom stopi Špela pred župnika in začne:

"Prišla sem, gospod župnik, semkaj s posebnim opravkom. Ne zamerite, da sem tako nadležna; a nisem si mogla pomagati drugače. Vem pa tudi, da mi . . ."

"No, no, le hitro povej, kar imaš," pretrga ji župnik besedo.

"Vem, da mi radi pomorete, gospod župnik. Če bi znala sama brati, ne bi prišla sem nadlegovat, ker vem, da imate . . ."

"Ali ne bo še konca?"

"Vem, gospod župnik, da imate dela čez glavo . . . Sedaj pa povem. Ko sem predvčerajšnjim zjutraj vstala, našla sem v leseni škatlici na oknu ta list." Nato izroči župniku s tresočo se roko list in nadaljuje: "Čudno se mi je zdelo pisanje, in rekla sem sama pri sebi: Špela, nikar ne bodi šibke pameti! Bog ve, kaj pomeni to pisanje. — V loteriji te čaka terna ali pa kje drugod velika sreča. Bog dela še zmeraj čudeže, da pomaga revežem, ki so res potrebni.

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

njen način ušel iz hiše. Pobegnil je bržkone skozi okna v sosedno hišo ali dvorišče in od tam naprej.

—o—

Umrli so v Ljubljani:

Anton Colja, sin železniškega delavca, 1 dan. — Julijan Krek, akademik, 20 let. — Marjana Gašper, bivša kuharica, 83 let. — Frank Oražen, obrtni delavec, 20 let. — Zorana Gorazd, bančna uradnica, 32 let. — Luka Grčar, poljski dninar, hiralec, 73 let.

—o—

Nalezljive bolezni v Ljubljani.

Od 18. do 24. maja je bil v Ljubljani naznanjen 1 slučaj škrlatice in 1 ošpic.

—o—

Vlom za Gradom.

Začetkom junija je bilo vlomljeno v spalnico gostilničarke Ivane Hodnik za Gradom. Tat se je skril na dvorišče, kjer je zlezel na streho drvarnice in od tod skozi okno v spalnico. Vlomil je vrata od omare, kjer je ukradel 3 bankovce po 100 dinarjev in 30 bankovcev po 10 dinarjev. Tat mora domače razmere dobro poznati in je moral tudi dobro vedeti, kje je imela žena shranjen denar. O vlomilcu nimajo še nobenega sledu.

—o—

Ceha — in otroške srajce.

V Kosovo gostilno v Zgornji Šiški je prišel sedlarski pomočnik Ivan Novak iz Jarš. Ko se je mož malo okrepčal — napravil je za okroglo 10 dinarjev cehe — je kratko malo izjavil, da nima denarja. Ko so ga aretirali, so našli pri njem za srajco na hrbtu skriti dve še napol mokri otroški srajci, ki jih je nekje ukradel. Mož je že izšolan tat in je prišel šele 22. t. m. iz zapora.

—o—

Budihna.

Česa je zmožen narodni odpadnik, je o priliki pogreba Antona Štracerja pokazal štirijski župan Budihna. Ustavil je sprevod in v slabi laščini kričal: "Kje imate dovoljenje, da imate celo procesijo?" Šele ko so mu pokazali pismeno dovoljenje, je pustil sprevod naprej. To si bodo ljudje zapomnili.

POLNA SKRBI?

Draga gospodinja, pomni, da je delo zdravo, — ni delo, ki nas ubija, pač pa skrb. Skrb je rja na klini. Preprečuje normalno muskularno delovanje želodca in drobovja paralizira prebavo, pripravi scelerije vaših žil. Vzemite Trinerjevo Grenko Vino! To zdravilo bo s vzpodbujanjem drobovja do normalne akcije in ojačenjem prebave, postalo neprecenljiv zaveznik v vašem boju proti skrbem. Počutili se boste bolje in bolje vsak dan, vaši možgani bodo olajšani od napetosti, prodrl bo prijeten smehljal in vi boste pozabili skrbi. Kar potrebujemo mi vsi je — veselo razpoloženje napram delu. Ako vsadite to potrebno veselost v vaše možgane in uživate Trinerjevo Grenko Vino, bodo dnevi skrbi odšli. Ustavite se pri vašemu lekarnarju ali trgovcu z zdravili danes ter je nesite domov!

SLOVENSKA RESTAVRACIJA.

1385 E. 55th Street,

CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Slovencem za poset. Pri njemu se dobi vedno domača hrana, kakor tudi sobe za prenočišče.

UGODNA PRILIKA.

Imamo še nekaj hiš na prodaj okoli slovenske cerkve, ki se dobe po ugodni ceni.

Tudi imam več lot v Chicagi in zunaj Chicage na splačevanje ali lahke obroke.

Kdor želi kaj kupiti naj se oglasi pri nas, da mu jih pokažemo. Ni vsaki dan take prilike!

MARTIN LAURICH,
1900 — West 22nd Place,
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 5777.
(6-24 — 25-26.)

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Pozor Evelethčani!

V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebujete za obuti za celo družino. Imamo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev, za može, dečke, deklice in otroke. Naše blago je prvovrstno. Dobra in točna postrežba ter nizke cene je naše geslo!

Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost!

E. RESMAN

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.

420 Pierce Street

EVELETH, MINN.

Skupno potovanje v Jugoslavijo

Na 2. julija odpotuje iz New Yorka večje število Slovencev v domovino in sicer na splošno priljubljenem parniku "francoske linije" Paris. Za te potnike bodo na parniku preskrbljene posebne ugodnosti. In ob tej priliki bo potoval v domovino tudi uradnik naše tvrdke, ki bo radevolje šel potnikom na roke v vseh ozirih, ter še z njimi prav do Ljubljane. Vsi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, so vabljeni da se pridružijo tej skupini. Za vsa tozavedna pojasnila se obrnite na

Slovensko Banko
ZAKRAJSEK & CESARK
70 — Ninth Ave.. New York, N. Y.

DOSTAVEK: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko v slučaju, da ste namenjeni dobiti, kako osebo iz starega kraja, in vsekej, kadar hočete poslati denar v stari kraj, bodisi že v dinarjih ali dolarjih, in gotovo bodete najbolje postreženi.

HLADNE PROSTORE

boste imeli, ako rabite električni "peglezen"

V poletnih vročih dneh je neznosna vročina, ako rabite "peglezen," ki ga greje oglje, ali plin. Nasprotno pa ne čutite tiste vročine, ako rabite električni "peglezen." Pridite k nam in kupite si naš sedaj po posebni ceni nastavljen "peglezen." $4.00 do $7.50.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.
2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

"Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRTNIKI
ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglasa. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditev spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vse naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjevanju katoliškega tiska.

Uprava Edinosti in Ave Maria.

DR. J. V. ŽUPNIK
Zobozdravnik

6131 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Urad nad banko v Knausovi hiši. **Sem že 9 let v taj stroki.**

Phone:
Randolph 7416
Princeton 2402 R.

MARY SLUGA
IZUČENA BABICA

1805 West 22nd Street.

Phone: Canal 5796

Se priporoča Slovenkam zlasti Poljskim mnogoterim Slovenkam za pomoč pri porodih.